

Prezes
Edyta Demby-Siwiek

OŚWIADCZENIE
o stanie kontroli zarządczej

PREZESA URZĘDU PATENTOWEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ¹⁾

za rok 2019

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych.

URZĄD PATENTOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji:
  - oświadczeń o stanie kontroli zarządczej złożonych przez kierowników komórek organizacyjnych Urzędu;
  - wyników audytu nadzoru i przeglądu zarządzania realizowanych w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania;
  - Sprawozdania z wykonania planu działalności za 2019 r.;
  - analizy skarg i wniosków rozpatrzonych przez Urząd w 2019 r.

Jednocześnie oświadczam, że funkcję kierownika jednostki objęłam 14 października 2019 r. i nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa, dnia 20.03.2020 r.
(miejscowość, data)

PREZES

Edyta Dembny-Siwiek
(podpis kierownika jednostki)

_____
* Niepotrzebne skreślić.

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

Uchybienia w funkcjonowaniu Urzędu Patentowego RP, które zgodnie z przyjętą metodyką nie stanowiły istotnych słabości kontroli zarządczej to:

1) środowisko kontroli:

- niewystarczający udział pracowników w szkoleniach zapewniających skuteczną realizację powierzonych zadań;
- niewystarczająca liczba wykwalifikowanych pracowników, w odniesieniu do celów i zadań jednostki;
- niepełna informacja ze strony bezpośredniego przełożonego o kryteriach i wynikach okresowej oceny pracy pracownika;

2) cele i zarządzanie ryzykiem:

- niepełna znajomość przez pracowników dokumentów określających cele lub zadania jednostki;
- nie podejmowanie przez średni szczebel kierownictwa wystarczających działań mających na celu zdefiniowanie i ograniczenie zagrożeń/ryzyk;

3) mechanizmy kontroli:

- nieadekwatna ochrona niektórych rodzajów dokumentów w komórce organizacyjnej;
- brak aktualizacji niektórych procedur obowiązujących w komórkach organizacyjnych;

4) informacja i komunikacja:

- nieefektywny przepływ informacji wewnątrz jednostki i z podmiotami zewnętrznymi;
- niepełne sygnalizowanie problemów i zagrożeń mających wpływ na realizację zadań komórek organizacyjnych, oraz nieprzestrzeganie przez pracowników niektórych zasad, procedur, instrukcji itp.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

Działania doskonalące funkcjonowanie kontroli zarządczej, które planuje się podjąć w 2020 roku w celu minimalizacji prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożeń mogących mieć istotny wpływ na działalność Urzędu to w szczególności:

- kontynuowanie działań upowszechniających wiedzę z zakresu kontroli zarządczej i zarządzania ryzykiem wykorzystując dostępne materiały i opracowania zamieszczone w Intranecie Urzędu oraz na stronie Ministerstwa Finansów;
- dokonanie kompleksowego przeglądu i aktualizacji procedur z zakresu kontroli zarządczej;
- przeprowadzenie szkolenia kierowników komórek organizacyjnych z zakresu zarządzania ryzykiem.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

W związku ze zidentyfikowanymi uchybieniami w funkcjonowaniu w 2018 r. kontroli zarządczej podjęto następujące działania:

1) W odniesieniu do uchybienia polegającego na niewystarczającym udziale pracowników w szkoleniach zapewniających skuteczną realizację powierzonych zadań:

W ramach posiadanych przez Urząd środków na szkolenia pracownicy korzystali zarówno ze szkoleń, jakie oferuje Krajowa Szkoła Administracji Publicznej, firmy szkoleniowe i uczelnie, jak również instytucje zagraniczne, jak: Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej - EUIPO, Europejski Urząd Patentowy - EPO.

Niezależnie od powyższego, aby lepiej dopasować ofertę szkoleniową do potrzeb pracowników, podjęto następujące działania zaradcze:

- zaangażowano pracowników w przygotowywaniu planów szkoleń na dany rok;
- wprowadzono zasadę szerszego dostępu pracowników Urzędu do szkoleń on-line oferowanych przez EPO oraz EUIPO;
- podjęto szerszą współpracę z EUIPO w ramach prowadzonych szkoleń, które mogą się odbywać zarówno w siedzibie EUIPO, jak i w UPRP;
- systematycznie rozwijany był system szkoleń wewnętrznych - kaskadowych;

- tworzone były swego rodzaju elektroniczne „banki wiedzy”, tj. ogólnodostępne, uzupełniane na bieżąco foldery sieciowe z informacjami z zakresu konkretnej dziedziny funkcjonowania Urzędu;
- stworzono publikację zawierającą orzecznictwo unijnie z zakresu własności przemysłowej;
- zaplanowano stworzenie dodatkowej zakładki w Intranecie Urzędu – „Przegląd prasy specjalistycznej i branżowej”;
- rozpoczęto przegląd dokumentów dotyczących przebiegu aplikacji eksperckiej, pod kątem aktualizacji i dostosowania ich do bieżących potrzeb.

2) W odniesieniu do uchybienia polegającego na niewystarczającej liczbie pracowników, w tym pracowników szczebla zarządzającego, w odniesieniu do celów i zadań Urzędu:

- opracowany został projekt rozporządzenia zmieniający zasady wynagradzania ekspertów, zakładający podwyższenie minimalnego mnożnika kwoty bazowej dla tej grupy pracowników. Projekt rozporządzenia znajduje się w Ministerstwie Rozwoju i jest obecnie na etapie po ponownych uzgodnieniach międzyresortowych;
- na bieżąco podejmowane są działania mające na celu optymalizację zakresu zadań przydzielonych do realizacji pracownikom, w tym czasowe oddelegowanie do pełnienia obowiązków w innych komórkach organizacyjnych, mające na celu wsparcie najbardziej obciążonych stanowisk pracy.

3) W odniesieniu do uchybienia polegającego na niewystarczającym promowaniu zasad etycznego postępowania:

- pracownicy będący członkami korpusu służby cywilnej w listopadzie 2019 r. zostali zobowiązani do stosowania zasad ujętych w Kodeksie etyki w służbie cywilnej. W przypadku korpusu ekspertów, są oni zobowiązani przestrzegać zasad przewidzianych przepisami art. 270 ustawy Prawo własności przemysłowej. Ponadto w ramach kolejnej nowelizacji ustawy Prawo własności przemysłowej zaproponowane zostanie rozszerzenie kompetencji Kolegium Ekspertów o zapis pozwalający Kolegium na stworzenie i przyjęcie takich zasad jak w przypadku służby cywilnej;
- Urząd podjął prace nad stworzeniem standardów postępowania z klientem zewnętrznym, do przestrzegania których zobowiązani będą wszyscy pracownicy;
- pracownicy byli zachęceni do korzystania z zasobów e-learningowych udostępnianych przez KPRM i CBA. Dokumenty te będą regularnie umieszczane w Intranecie Urzędu;
- w IV kwartale 2019 roku zostało zorganizowane szkolenia dla kadry zarządzającej poświęcone etyce, przeciwdziałaniu korupcji i promowaniu dobrych praktyk w tym zakresie.

4) W odniesieniu do uchybienia polegającego na niepełnej informacji ze strony bezpośredniego przełożonego o kryteriach i wynikach okresowej oceny pracy pracownika:

- Praktyką były cykliczne (ustalane indywidualnie w każdej komórce organizacyjnej) spotkania kierowników komórek organizacyjnych z pracownikami, podczas których omawiano bieżące i planowane do wykonania zadania, problemy w ich realizacji, a także wyniki pracy poszczególnych osób i zespołów. Podobnie, zlecając do wykonania zadanie, bezpośredni przełożony precyzyjnie określał oczekiwane efekty pracy, a tym samym pośrednio definiował kryteria, pod kątem których oceniany był

pracownik (rzetelność, terminowość itp.). Bezpośredni kontakt pomiędzy przełożonym i pracownikiem pozwalał na bieżąco komunikować wzajemne oczekiwania;

- Ponadto, w wybranych departamentach merytorycznych stosowany był system punktowy, jako obiektywna forma podsumowania wyników pracy bieżącej.

5) W odniesieniu do uchybienia polegającego na niepełnej znajomości przez pracowników dokumentów określających cele lub zadania jednostki oraz nie podejmowaniu przez średni szczebel kierownictwa wystarczających działań mających na celu zdefiniowanie i ograniczenie zagrożeń/ryzyk:

- zarówno Kierownictwo Urzędu, jak i kierownicy poszczególnych komórek organizacyjnych, na bieżąco monitorują pracę podległych im komórek, za pomocą stale rozwijanego i doskonalonego systemu planowania i sprawozdawczości wewnętrznej;
- istotne znaczenie dla minimalizacji ryzyk związanych z jakością realizowanych zadań, miało rozwijanie systemów kontroli jakości w zakresie wydawanych rozstrzygnięć;

6) W odniesieniu do uchybienia polegającego na nieadekwatnej ochronie niektórych rodzajów dokumentów w komórce organizacyjnej;

- opracowano i przetestowano nowy, trójpoziomy model uprawnień w systemie EZD, który w większym stopniu uwzględnia potrzeby użytkowników;
- ograniczono dostępu do akt spraw spornych w elektronicznych bazach danych (EZD, BackOffice) poprzez udostępnianie ww. baz jedynie wybranym pracownikom Urzędu;
- zgodnie z zatwierdzoną Polityką Bezpieczeństwa Teleinformatycznego Urzędu Patentowego RP użytkownicy są odpowiedzialni za dane przetwarzane i przechowywane w ramach własnego stanowiska komputerowego;
- Departament Informatyki śledzi i na bieżąco informuje użytkowników o zwiększonej aktywności cyberprzestępców, rozsyłających szkodliwą korespondencję elektroniczną;
- pracownicy Urzędu zostali zobowiązani do przejścia obowiązkowego, e-learningowego szkolenia pt. „Bezpieczny Pracownik w Cyberprzestrzeni” i uzyskania imiennego certyfikatu;
- ustalono cykliczny, roczny harmonogram realizacji etapów wdrożonego procesu zarządzania bezpieczeństwem teleinformatycznym;
- podjęto decyzję o wdrożeniu rozwiązań mających na celu poprawę bezpieczeństwa fizycznego, a co za tym idzie, ochronę zasobów. Realizacja inwestycji w zakresie systemu kontroli dostępu (bramki, wykrywacz metalu oraz system zabezpieczenia pomieszczeń biurowych) oraz systemu monitoringu została zapoczątkowana pod koniec 2019 roku i jest na etapie wdrażania;
- w celu zapewnienia bezpieczeństwa informacji wprowadzony został System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji przetwarzanych w Urzędzie.

7) W odniesieniu do uchybienia polegającego na braku aktualizacji niektórych procedur obowiązujących w komórkach organizacyjnych:

- w obszarze funkcjonowania departamentów merytorycznych powstają szczegółowe instrukcje realizacji poszczególnych zadań, które są na bieżąco aktualizowane i uzupełniane.

8) W odniesieniu do uchybienia polegającego na niewystarczającej komunikacji i przepływie informacji:

- organizowano comiesięczne spotkania Kierownictwa UPRP, z udziałem dyrektorów i zastępców dyrektorów komórek organizacyjnych. Spotkania te miały na celu podsumowanie działań z poprzedniego miesiąca, nakreślenie najbliższych planów, a także dyskusję o kwestiach bieżących, ryzykach, szansach, zasadach współpracy i podejmowanych inicjatywach;
- w ramach bieżącej realizacji zadań odbywają się spotkania Prezesa Urzędu z dyrektorami w ramach korpusu eksperckiego oraz dyrektora generalnego z dyrektorami z korpusu służby cywilnej;
- zwiększono także częstotliwość posiedzeń wyodrębnionych sekcji Kolegium Ekspertów, na forum którego członkowie korpusu ekspertów mogą na bieżąco wymieniać się informacjami, a także pozyskiwać wiedzę na temat bieżących zamierzeń i planu pracy Urzędu.

Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie. W oświadczeniu za rok 2010 nie wypełnia się tego punktu.

2. Pozostałe działania:

.....
.....
.....

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

Objaśnienia:

- ¹⁾ Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 i Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 354), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzane jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.
- ²⁾ W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- ³⁾ Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020 i Nr 238, poz. 1578).
- ⁴⁾ Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- ⁵⁾ Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań,

- ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.
- 6) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
  - 7) Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
  - 8) Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
  - 9) Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
  - 10) Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.

00-950 Warszawa, P.O. Box 203, Al. Niepodległości 188/192 – tel. (+4822) 579 01 40, fax (+4822) 579 03 76